

ÚJVIDÉKI HIRLAP

Megjelenik minden esütörtökön és vasárnap.
Előfizetési ár: Egész évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám kapható a kiadóhivatalban.

Felelős szerkesztő:
dr. Nemes Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet-tér 6. szám. — Telefon szám 49.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Az iskolaév végén.

Az iskolaév végén komoly gondok neheznek a szülőkre és tanulókra egyaránt. Sokféle kérdés nyugtalanítja mindazokat, akiknek sorsa az iskolával van összekötöttségben, mert hiszen egy esztendő fáradozásának eredményéről van szó. Mint a termő földnek, a tanulónak és tanításnak is van jó és rossz aratása, aszerint, mint jó vagy gyenge-e az iskola vagy a tanuló akarata s értelmi színvonala.

Bizvást rámondhatjuk a mi iskoláinkra, hogy azok, úgy a felsők, mint az alsóbbak gyökeres reformra szorulnak a tanterv dolgában. Még mindig a régi nyomokba haladnak nálunk, s nem sokat törődnek a mindennapi élettel, amelynek számára nevelik a tanulók tizezeit. Az életmód, a világ nézete, a kenyérkereset az utóbbi évtizedek alatt rohamos fejlődésen s nagy változásokon ment keresztül — de az iskolák, a tanítás nagyjában a régi maradt. Még ha legalább legújabb keletű jó tankönyveink lennének, melyek lépést tartanak az élettel. De ezek sincsenek. Régi tankönyvekből, vagy azoknak újabb utánpótlásából tanítanak s az

időt s a szellemi erőt olyan dolgokra fecsérelik, melyeknek a tanuló sem gyakorlati hasznát nem veszi, sem a modern európai műveltségbe be nem vezeti. Ezt az állítást példával is illusztráljuk. Az általános műveltségnek egyik leglényegesebb részlete az irodalomtörténet s az irodalmi művek ismerete. A világ legújabb irodalmában számtalan halhatatlan nagy alkotás van; Ibsen, Björnsen, Tolsztoi, Dosztojevics, Gorkij, Rudyard, Kipling, Echegaray, Maupassant, Annunzio, Zola, Mark, Twain, s a többi nagyok olyan műveket alkottak, melyek sok emberöltőn keresztül fogják hirdetni a lángelmék nagyságát. S mit tanulnak ezekből a mi iskoláinkban? Semmit, ha csak azt nem, hogy óva intik a fiatalságot ez írók olvasásától. Mert ezek új nyomokba haladnak, s hirdetik az örök emberi igazságokat, amelyek talán nem tetszenek a régi ivásu embereknek. Azonban ha lenne talán tankönyv, amely az írókkal is foglalkozna, akkor őket is tanítanák. De mert nincs ilyen tankönyv s mert a mi tanárainkat az egyetemen a tekintélyek feltétlen tiszteletére s nem önállóságra

oktatták ki, a magyar középiskolák felett nyomtalanul száguldanak el a tudomány, művészet s irodalom újabb alkotásai, a tanárok csak privátim s a tanulók — ha ugyan ráérnek — az újságokból vesznek róla tudomást. Éppen úgy vagyunk a legújabb kor történeti eseményeivel is. Ezeket is csak újságokból ismerhetik meg az olyan tanulók, akik az önművelődésre is adhatnak valamit s nem csak a tankönyveket bujják.

Szóval a mi iskoláink nem tartanak lépést az élettel. Ez a panasz már évtizedek óta hangzik mindenfelé a közönség köréből s e bajon egy jó modern tantervvel most sem tudtak segíteni.

Középiskolai oktatásuknál sokkal tökéletesebb az elemi oktatás, ahol sikerrel végzi teendőit jól képzett ambíciózus tanítói karunk. Írást, olvasást, számolást tanítanak csak, ez igaz, de alaposan. Aki négy évi iskolázás után 11—12 esztendőskorában kerül ki az iskolából, rendszerint soha nem felejt el a kapott tanítás lényegét — míg a középiskolák felületes tudakossága, egy kettőre kirepül az emlékezetből.

TÁRCZA.

Az újvilág közbén.

New-York, 1904. április 16.

A Cunard társaság „Servia” nevű gőzhajóján vagyunk. Az uszó palota, a melyen 250 főből álló legénységen kívül körülbelül ezer utas foglal helyet, közeledik céljához: New-Yorkhoz. Az utasok legnagyobb része St. Luisba igyekszik, hogy a csodaszámba menő vilákiállítást láthassa.

New-York, ez a milliónyi lakóssággal bíró város, képezi az újvilág kapuját. E kapu küszöbe azonban a Custom-House (fővámház), a melynek leírására vállalkozom levelemben.

A hajóról megpillantjuk Sandyhook égbenyuló világító tornyát, a mely bennünket az amerikai csodálkozások nevében üdvözöl. Bevezünk New-York öblébe s előttünk fekszik az óriási kitérő, a melyben ezer s ezer hajó horgonyoz. Jobbról Brooklyn terül el, a hova a világhírű függő híd vezet. Lakóssága kétszer annyi, mint Budapestnek. Balról Hoboken látható madártávólból. E két város között fekszik, részben a Manhattan szigeten, maga New-York, a melynek tengernyi háza egy kis világot foglal magában. E három város összesen egy várost képez. Csak London lehet

nagyobb New-Yorknál. A egész egy gyönyörű, felséges panorámát nyújt a szemlélőnek. Nápoly költői fekvése, az Aranyszarv mesevilágu kitérője, Rio de Janeiro lágy öble itt egyben megtalálható.

Gőzöcsköt már Fire-Islandból sürgönyileg jelezték. Bár még háromszáz angol mérföldre voltunk a szárazföldtől, már elének jött egy révhajó, a melynek kormányosa vette át hajónk kormányzását. Szinte nevetséges, mint vonszolja maga után a kis révhajó a mi óriásunkat. Nemsokára még egy dióhéj farol hajónkhoz. A vámellenőröket hozza. Mind a Cusson-House hivatalnokai. Először a hajó okmányait vizsgálják meg. Ennek megtörténte után lepecsételik a hajó üregeit s hozzálatnak az áruk és vámkötelezett holmik megvizsgálásához.

Közben minden utasnak meg kell mondani, hogy hány darab podgyászt visz magával, mi a tartalom és különösen, van-e vámkötelezett tárgy a birtokukban. Mindenkiről rövid jegyzőkönyv vétetik fel, melyet mindenki személyesen aláírni tartozik. Azután egy utashoz vagy egy családhoz tartozó podgyász darabokat egyforma számmal látják el és ugyanazon szám áll azon vevényen, a melyet az embernek kézbesítenek.

Ismeretes, hogy a Washingtonban tartott kongresszuson az új vámtarifa végleges meg-

állapítása miatt heves vitaközlések folytak, míg végre elfogadták a Mac Kinley-Billt, a mely úgy az amikai fogyasztókra, mint az európai termelőkre nézve sok tekintetben hátrányos. Az 1890 október 6-án életbe lépett tarifa a különböző áruk vámtételeit ma iszonyu magasra, sok árunál 40 és 140 százalék között váltakozik az előbbi és a mostani vámtétel különbözete. Így volt csak lehetséges, hogy az Unio területén minden külföldi gyártmány teljesen versenyképtelen lett a belföldivel szemben. Ily módon az amerikai ipar, amely eddig csak némely áruk gyártásában vitt vezérserepet, mest teljesen urrá lett a maga piacának s kénye-kedve szerint szabhatta az árakat. Elképzelhető, hogy mind ez még nagyban változtat meg az ottani viszonyokat. Elsősorban minden esetre az amerikai termelők nyertek, bár az amerikai fogyasztók rovására. A nem természetes állapot folyton növekvő árakat eredményezett. Rövid idő alatt aztán szükségesnek bizonyult, hogy legalább a túrheterlen visszaságoknak eleje vétessék, az új tarifa némely vámtételének a leszállításával.

A ki azonban azt hiszi, hogy meg tudja kerülni New-York vámhivatalát portékájával, csalódik. Az eddig leirt formalitásokkal még csak kezdetét veszi a tulajdonképeni kutatás, a melyet az amerikai vámhivatal legébbrebb szemü

Az elemi iskolák dolgával foglalkozott az ankét, amely az új népoktatási törvényjavaslat dolgában ült össze. Az ankéten kétségkívül sok okos dolgot mondtak a szaktekintélyek, de annál inkább megütköztünk a konokságon, mellyel egyesek az elemi iskoláknak nemzetiségi és felekezeti volta mellett kardoskodtak. Magyarország csak akkor lesz igazán a magyaroké s akkor lép a nagyra hivatott európai nemzetek sorába, ha egyáltalán nem lesz többé sem nemzetiségi sem fekezeti iskolája. A német Schulmeisterek tették oly nagygyá és dicsővé hazájukat s a magyar Schulmeisterek is ugyanezt fogják elérni, ha a tanítás szabadságát és magyarságát nem köti meg se felekezet, se nemzetiség.

A tanulók ezrei előtt most nyílik meg az élet, midőn ott hagyják az iskolát. Menjenek arra a pályára, amelyre kedvük van s a szülők ne igyekezzenek olyan pályákat gyermekeikre erőszakolni, amelyekhez nincsen kedvük. Mert az élet tanulsága az, hogy minden pályán elérhető a kellő siker, ha értjük a munkánkat és kedvünk van hozzá.

Ujdonságok.

Személyi hírek. Kozmateleki Csath Lajos ezredes, a 6. honvéd gyalogezred parancsnoka két napot városunkban töltött, amikor is szemlét tartott az itteni honvédszázalaj felett. Csath ezredes a tapasztaltak felett Schneider őrnagynak a helybeli zászlóalj parancsnokának a legteljesebb megalégedését fejezte ki.

Uj miniszteri biztos. Kulinyi Zsigmond a helybeli felsőkereskedelmi iskola érettségi

emberei intéznek. A gőzösiünk ezalatt befutott a kikötőbe és a kikötő északi oldalán horgonyt vetett. A fából készült összekötő hidat lebocsátják és az új világ földjére lépünk. Podgyásunkat a Barge Office (hajóhivatal) raktáraiban halmozzák föl.

New-York vámhivatalnokai udvarias és előzékeny emberek, azonban éles szeműek és a gyakorlat oly tapasztaltakká teszi őket, hogy bizony csak nagy ritkán sikerül kezük alatt vámkötelezett áruk csempészése. A csempészéssel különösen nők foglalkoztak a szigorú szabályrendeletek életbe léptése óta. De az élelmes amerikai nem engedte magát megfosztani a jussától és női hivatalnokokat alkalmazott a gyanús nők ruházatának megmotozására. A női hivatalnokok ügyesség tekintetében nem egyszer túlesznek férfikollégáikon. Majdnem mindennapos dolog, hogy a szoknyarészecskékből különböző ékszereket kutatnak föl s gyakran fordul elő, hogy egyes nők alsószeknyái köré nehéz csipkékét találnak körülesavarva.

A hajón fülkékkel rendelkező utasokkal aránylag gyorsan végeznek és a fedélzettel is, a kik rendszeren az utasok zömét alkotják, hamar készen vannak. Ez utóbbiak a szegényebb osztályhoz tartoznak s a tapasztalat bizonyítja, hogy nincs mit csempészniük. Legtöbbnyire bevándorlók, kiknek száma 1821 től 1902-ig 18.837,283 fejre rugott

vizsgálóra a kereskedelmi miniszter által delegált miniszteri biztos, az intézetnek régi jóbarátja, hirtelen megbetegedett. Ez okból a vizsgálatokra nem jöhetett el, amit a miniszternek rögtön be is jelentett. Ennek folytán a kereskedelmi miniszter dr. Hazay Gyula miniszteri segédtitkárt rendelte ki biztosul. Ugy Kövesligethy Radó dr., valamint Hazay Gyula dr. meg is érkeznek holnap.

Katonai szállítás. Az Ujvidéken állomásozó honvéd csapatok részére 1904. évi szeptember hó 1-étől 1905. évi augusztus hó 31-ig terjedő időszak alatt szükséges 100 mm. széna 50 mm. alomszalma 60 mm. ágyszalma és 230 köbméter türrifa, továbbá 1905. évi január hó 1-től 1905. évi december hó 31-ig szükséges 120 mm zab biztosítása iránt 1904. évi július hó 15-én délelőtt 9 orakor az itteni honvéd állomás parancsnoksági irodában bizottsági tárgyalás fog megtartatni. A Biztosítandó cikkek szállítására vonatkozó és egyes vállalkozók által benyújtandó ajánlatok mintája továbbá a szállítási feltételek iránt tájékozásul az illető hirdetések szolgálhatnak. Az e részben kibocsátott hirdetés és a szállítási feltételek füzeté az ujvidéki honvéd zászlóalj kezelő tiszt irodában megtekinthető.

Közigazgatási bizottsági ülés. E hó 14-én a törvényhatóság közigazgatási bizottság Péter Pál főispán elnöke alatt ülést tartott, melyen folyó ügyeket intéztek el.

Artézi fürdő értékesítés. Ujvidék szab. kir. város közönsége, a tulajdonát képező 24 fok meleg és tetemes jódecalit valamint egyéb gyógyhatású alkatrészeket tartalmazó artézi kút vizét értékesíteni óhajtván, felhívja az érdeklődő és vállalkozók figyelmét az alábbiakra. Öt 5 évi tapasztalat azt bizonyítja, hogy e víz különböző betegségeknel, orvosi megfigyelések szerint igen eredményesen használtatott s hogy szakértő vállalkozás mellett nemesak egész-

Mig a legújabb időkig a bevándorlókat szívesen fogadták, most ellenkező az amerikai véleménye. 1891 február 28-án törvényt hoztak, hogy bevándorlók anyagiak híján ne bocsátassanak be, mert a proletárizmus nyilvános bajja növekedett. 1893-ban pedig törvény lett, hogy a bevándorló utasoknak kiinduló állomásuk amerikai konzulátusától látta-mozott egészségi bizonyítványt kell beszerezniük. Más törvény megparancsolja a gőzhajó vállalatoknak, hogy az elindulási kikötőkben utasaiknak hivatalos névsorát vegyék fel, amelyet a megérkezésnél a felügyelőknél kell kézbesíteni. Olyan személyek, akik előreláthatólag az állam terhére esnek, semmi szín alatt nem bocsátható az Uniók területére.

Ujabbán az Ellis-Hlandon van a bevándorlókat hozó hajók kikötő helye. Itt pontosan könyvet vezetnek a beérkező gőzösről, a kivándorlók számát és nevét feljegyzik, az utazás alatt történt halálesetek és születések szintén megtalálják helyüket. A foglalkozásról pedig teljesen külön könyv beszél.

A legújabb rendelkezés szerint csak azok léphetnek az új világ földjére, akik harmihez dollár (150 korona) készpénzt fel tudnak mutatni vagy bebizonyítják, hogy Amerika területén rokonai vannak. Külömben kénytelenek ugyanazon a hajón, a amelyen jöttek, az illető hajóvállalat költségén visszatérni.

Nagy Béla.

ségügyi, hanem pénzügyi eredmények is elérhető volnának a víz kellő kihasználása mellett. A város egy nagy környéknek kereskedelmi és kulturális központja lévén, emberemlékezet óta vonzerővel bír, még a távolabbi délvidéki és balkáni vidékekre is. — Az utolsó öt (5) tapasztalata szerint gyógyulás kereső s jodcalihoz kötött betegségekben szenvedőknek seresett helye lett. A város vállalkozó útján óhajta ezen vizet értékesíteni, ennél fogva a vállalkozókat hogy a várost és környékét, nem különben a vizet s az ezt kísérletképpen felhasználó ideiglenes fürdőt, úgy ennek közvetlen környékét képező és a város tulajdonában levő terepet tanulmányozzák s annak eredményéhez képest ajánlataikat 1904. évi augusztus hó 31-éig a polgármesteri hivatalba nyujtsák be. A víz vegyelmzési és erről ismeretes egyéb adatokat valamint általában minden féle felvilágosítást a polgármesteri hivatal nyújt. Ujvidék szab. kir. város tanácsa, 1904. június 4. Szalay Lajos s. k. kir. tanácsos, polgármester.

A nagy háború. Páratlan művészi értékű diszmnüvel fogja meglepni előfizetőit az Egyetértés: a most folyó japán-orosz háború történetét írta meg és művészi kivitelű képekkel ékesítve, „A nagy háború” címmel kiadja. E pompás albumot az Egyetértés minden előfizetője ingyen megkapja s mint az orosz világhatalom összeomlásának hiteles történetét könyves szobája díszhelyére fogja állítani. E rendeltetésnek megfelelően a nagy mű külsőleg is fényes kiállításban jelenik meg és egy a könyvnyomtató, mint a könyvkötő-ipar remeke lesz. Az Egyetértés- e pompás ajándékot kívül kiválóan ajánlja hazafiás és minden nemzeti politikája, melynek irányára nézve csak annyit mondunk, hogy valamint a függetlenségi pártnak azonképpen az Egyetértésnek is Kossuth Ferencz a vezére. Az Egyetértés a függetlenségi elveket szolgálja közel negyven esztendeje és szolgálni fogja a jövőben is, mindaddig, amig diadalra juttatja. Az Egyetértés az elmúlt négy évtized alatt a magyar középosztály vezérlapjává küzdötte fel magát, mely óriási terjedelménél fogva abban a helyzetben van, hogy mindenuap kielégítse a gazda-, a kereskedő- s az iparos-osztálon kívül ugyancsak minden olvasójának érdekeit. Ennek köszönheti páratlan elterjedését, valamint olcsó előfizetési díjainak. A Egyetértés ugyanis negyedévre 10 korona Lelkeszek, tisztviselők, tanárok, tanítók, jegyzők, honvédkatonatisztek, körorvosok ellenben 7 koronáért kapják kedvezményes árban.

Hadzsy-gyászünnepe. Dr. Hadzsy János tavaly elhunyt nagynevű orsz. képviselő emlékére Topolya község elüljárósága f. hó 13-án diszközgyűlést s azzal kapcsolatban gyászünnepelet rendezett. A diszközgyűlést — mint levelezőnk írja — pontban 10 orakor Császár Péter főszolgabíró megnyitotta, — s lendületes szavakkal előadta a mai napra egybehívott diszközgyűlésnek szomorú, de magasztos tárgyát, amely dr. Hadzsy János érdemeinek kellő méltatását képezi, úgy a jegyzőkönyv vezetésével, mint a szólnikivánók feljegyzésével. Jedlicska Mihály községi jegyzőt bizta meg, míg a jkv. hitelesítésével Fekete István, és Bacsá Albert községi képviselőket jelölte ki. Elsőnek szót kért Koch Bernát takarékpénztári igazgató, községi képviselő, ki magas szárnyalású, eszmékben gazdag beszédben

emlékezet meg a mindenkitől szeretett s általánosan tisztelt dr. Hadzsy hervadhatatlan érdemeiről. A szép, tartalmas beszéd hatása alatt a hálás topolyai közönség szemei nedvesek lettek. Beszédének befejeztével dr. Fárnek Dezső ügyvéd, urad ügyész, a tőle megszokott ékesszólással kérte, hogy határozza el a képviselőtestület, miszerint Koch Bernát szép-emlékbeszédét a községi közgyűlési jezőkönyvben szóról-szóra örökítsék meg, amely indítvány nagy lelkesedéssel egyhangulag elfogadtatott, amit elnöklő főszolgabíró határozatilag kimondott. Végül Lippay Imre plébános érczes hangon hirdette az elhunyt sok erényei között a barát szeretetét s indítványozta, hogy Topolyán a jelenlegi Szép-utca — dr. Hadzsy János utcának nevezetessék el s ezen elnevezéssel járó intézkedések sürgős keresztülvitelével a községi előljáróság bizassék meg, a mely határozat nemkülönben nagy lelkesedéssel, egyhangulag elfogadtatott s kimondtatott, hogy úgy az utcasarkok mint az egyes házsámok dr. Hadzsy János nevével láttassanak el. Ezzel a tárgysorozat letárgyalatván, a gyűlés befejeződött, az elnöklő főszolgabíró berekesztette. A községháza tanács-terme ez alkalomra igen izlésesen fel volt díszítve. Az asztalok zöld posztóval bevonva, azokon szebbnél-szebb virágbokréta díszeltek, továbbá az ott megjelenő hölgyközönségnek díszes karszékek s azok között egy külön fenntartva gróf Zichy N. Jánosné sz. Kray Irma grófné részére, ki megjelenésével mintegy elismerte az elhunyt jólelkű s jeles doktornak igazi érdemeit. A kegyurnó — az általánosan tisztelt grófné — a tőle ismert szeretetreméltóságával megjelenvén, üdvözölte a jelenlevőket. A közgyűlési teremben a Zomborban lakó és előnyösen ismert Fáy Sándor arcképfestő ecsete alól kikerült s dr. Hadzsyt élethűen ábrázoló képe volt egy rózsákból és jázminokból kötött nagy koszorútól övezve, kifüggesztve, a koszorut a közgyűlés után az összes jelen voltak kíséretében kivitték a temetőbe dr. Hadzsy János sirhalmára.

Az ipari munkások megjutalmazása az exlex-állapot miatt a múlt évben elmaradt. A kereskedelmi és iparkamarák a maguk részéről a szükséges jelöléseket megtették, azóta egy év múlt el, de költségvetés hiányában e jutalmak mind a mai napig nem voltak folyósíthatók. A kereskedelmi miniszter most bizalmasan értesítette a kamarákat, hogy a jutalmakat csak az idej karácsonyi ünnepek alkalmával fogja kiosztani.

Vojnits István báró arcképét e hó 20-án leplezik le a megyeház közgyűlési termében, a hol a festmény, a déli oldalon, Gromon Dezső arcképe mellett már el van helyezve. A kép, mely díszmagyarban ábrázolja a bárót, az arcképfestészetnek egy műremeke. A leleplezési ünnepély után a főispán ebédet ad az ünnepelelt tiszteletére. Az ebédre az orsz. képviselők és Szabadka, Ujvidék, Baja városok kiküldöttjei lesznek hivatalosak.

A ki közállapotainkról mindig a leplezetlen igazságot akarja megtudni olvassa a „Magyar Szó“ című napilapot (Budapest, Andrassy-út 48.) Előfizetési ára egy évre 28 korona, fél-évre 14 korona, negyedévre 7 korona, egy hónapra 2 korona 46 fillér. Egyes száma Budapesten 8 fillér vidéken 10 fillér.

Irodalom.

A „KERT“ kéthetenként megjelenő kertészeti szaklap június 15-i száma a következő tartalom-jelent meg: **Konyhakertészet.** Csáky János: Agörögdinnye termelése kertben és a mezőn. II. Uhlárik, Sándor: A tökfélék közgazdasági fontossága. **Gyümölcsészet.** Zelles Aladár: Barack-kultúránk. IX. Zádor Gyula: Idősebb fák átoltása. **Diszkertészet.** Tekints rám! Dr. Borkás Vince: Vadászvirág, Lugas. A viharágyzás 1903-ban. **Méhészet.** Binder: A rendetlen petezésről. Közelről és távolról. György István dr.: A düsseldorfi kiállítás madártávlából. **Tárca.** A fák vénülése. **Gyógy- és iparnövények.** Dr. Rodiczky Jnnő: A martilapuról. **Hírek:** Előfizetőinkhez. — Kitüntetett kertészek. — Ampelopedagogiai felvételek Baranya és Somogy vármegyékben, — Az ugorka intenzivebb termelésére. — Virágok az évszázó vizsgákon. — A szegedi nők virágai. — Két virágkorzó. — A gyümölcs-termelés és a leendő tanítók. — Kertgazdasági kurzus Nyitrabaján. — A gyümölcsfeldolgozás érdekében. — Virágok Jókai sírján. — Vendégek a kertészeti tanintézetben. A bolgár nemzeti kertészeti és szőlészeti iskola növendékei. — Uj állami faiskola. Pomologia az erdészeti akadémián. „A KERT“ előfizetési díja egész évre 10 korona, félévre 5 korona. Az év minden szakában elő lehet fizetni a kiadó hivatalban: Budapest, VII. kerület. Rottenbiller-utca 33.

Kiadó laptulajdonos: **dr. Nemes Sándor.**

Kérjen mindenki

saját érdekében

Valódi Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

csak oly csomagokban, a melyek a Kneipp páter védjegyét és a Kathreiner nevet viselik, és kérülje gondosan a silány utánzatok elfogadását.

04.11/b

AMERIKÁBA

Leszállítva a III. osztályú hely uti-kötsége

135 korona

Bécsből Antwerpenen át

NEW-YORK

PHILADELPHIÁBA

ellátással együtt

Hogy ez az olcsó kivételes ár biztosítsák az utazók 20 kor. előleget tartoznak küldeni

RED STAR LINE
Wien, Wiedner Gürtel 20.

Minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztő képes gyomor, meg a **tiszta ivóvíz.** Kiváló eszköz erre a **mohai**

ÁGNES

forrás. A mohai víz, mondhatni, mióta a földből előbukkant, mindig ismeretessé lett kiváló gyógyító hatásairól.

A víz olyan mélységből ered, a milyen mélyre a talaj esetleges szennyezettségének fertőző anyagai semmi körülmények között sem juthatnak le, mert 24-féle kitünőbbnél kitünőbb szűrő földréteg állja útját, következképpen tehát a víz

teljesen bacillus-mentes,

azaz a legideálisabb tiszta s így a legegészségesebb ivóvíz.

Ennek igazolásául

Sz. 29/1902.

M. k. áll. bakteriologiai intézet
Budapest.

Nem kevésbé jellemző a forrás kitünő tulajdonságai egyikeért a tisztaságára nézve az 1902 február 28-án megejtett bakteriologiai vizsgálatról alkotott vélemény, mely szó szerint a következő:

Az előreboesajtott vizsgálati eredmény tanúsága szerint a mohai ÁGNES-forrás vize bakteriologiai szempontból nagyon tiszta és kifogástalan.

Budapest, 1902. február 18. án.

Dr. Preisz Hugó s. k.

a m. kir. áll. bakteriologiai intézet vezetője,
ny. r. tanár.

Főraktár Ujvidék város és környékére:
Dietzgen Imre fiai uraknál.

Mindenütt, minden gyógyszerárban kapható. Otthon és utközben nélkülözhetetlen szerek

THIERRY A. gyógyszerész

balzsama

általánosan ismert és sokoldalulag elismerve

A leghatásosabb rossz emésztésnél s mellékfűtőknél, mint felbőfőzés, gyomorfégés, székrekedés, savképződés, a gyomor tultethelének érzése gyomorgöres, étvágytalanság, katarhus, gyuladások, gyenge égi állapotok, felfu-
vadás, stb.

Göres- és fájdalomcsillapító, enyhíti a köhögést, nyálkaoldó estisztító.

Postán legkisebb szétküldés 12 kis, vagy 6 nagy üveg 5 kor, költség mentesen 60 kis vagy 30 nagy üveg 13 kor. költségmentesen netto.

Kicsinyben a raktárakban 1 kis üveg 30 fillér, dupla-
üveg 60 fillér.

Ügyeljünk a törvényesen egyeül és kizárólag megengedett zöld apáca védjegyére: „Ich dien“ Egyedül valódi.

E védjegy utánzása, valamint más törvényesen sem engedélyezett tehát forgalomra nem jogosított balzsamok forgalomba hozatalát, valamint ismételését a büntetőtörvény üldözi.

Thierry A. Centifoliakenőcse
gyógyszerész

fájdalomcsillapító puhító, oldó, huzó, gyógyító stb. Legkisebb postai szétküldés 2 tégely bérmentve K. 3.60 Kicsinyben az elárusítóknál 1 tégely, K. 1.20 Központi raktár **Budapest, Török József gyógysz. és dr. Egger Leó és J. gyógyszerárban.** **Lugoson Vertes gyógysz.** Közvetlen megrendelési cím:

Tierry A. Orangyal gyógyszerárára Pregada. Robitsch Sa erbronn mellett.

Ha az összeg előre utalványoztatik egy nappal gyorsabb a szállítás, mint utánvétellel és az utánvételi költségek is elmaradnak. Ezért ajánlatos az összeget azonnal utalványozni s a postautalvány szelvényére írni a megrendelést a pontos ezimmel együtt.

URANOS

-K É K

ruha-mosáshoz
a legjobb kékítő szer.

— Törvényesen védve. —

Mosó-intézetekben, háztartásokban
a legkedveltebb ruhakékítő.

Olcso és felülmúlhatlan!

kis üveg 24 fillér, tiszta mosáshoz
elegendő. — 1 nagy üveg 160 kor.,
1/2 üveg 1 kor.

Kapható mindenütt.
Utánzatoktól óvakodjunk!

Kizárólagos
gyártói:

HOCHSINGER TESTVÉREK vegyészeti gyára

BUDAPEST
VI., Rózsa-utca 85.

Ház-eladás.

Ujvidéken (borz-utca) 2175. szám
alatti ház szabad kézből eladó. Bővebb
fölvilágosítást ad a háztulajdonos.

Nikolics N. Nika,
Bács-Szent-Tamás.

Hegyi borok

Kitűnő minőségű 1903-as saját ter-
mésű boraimból 10 hordó fehér és 5
hordó schillert adok el

Schwartz József
Hal-tér 12. sz.

Első védjegy

Évi gyártás 49 000 kerékpár.

Arjegyzék ingyen és bérmentve
PREMIERWERKE
EGER (Csehország).

Biztos 15—20 ezer kor.

kereshető évente csekély
tőkével, eddig Magyaror-
szágon nem létezett, az
összes kultur államokban és Magyarországra
szabadalmazott új reklám-vállalattal.
Ajánlatok következő címre küldendők:

Párisi ujdonság értékesítő vállalat
magyarországi vezérképviselése

SZEGED.

Ház eladás.

A Lövész és Magyar utca sarkán
levő 55. sz. bérház. — melyben 2 bolt-
helyiség is van — és a Széchenyi utca
23. sz. ház gyümölcs és veteményes kert-
tel, szabad kézből eladó.

Bővebbet a tulajdonosnál lehet meg-
tudni. **Magyar-utca 55. sz. házbán.**

„MAYER“ gépgyár

vas- és fémöntőde részvény-társaság SZOMBATHELY.

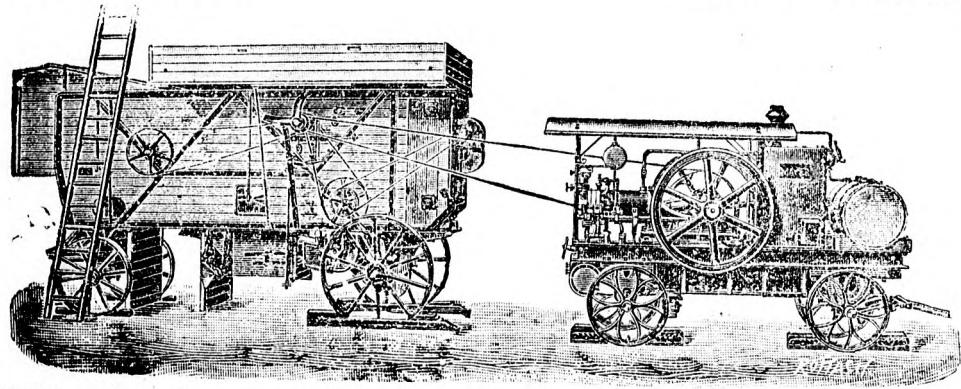
Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.

Készít mindennemű
Gazdasági gépeket, kitűnő szerkezetű Benzin- és szivó-gázmotorokat 2-50
lóerőig.

Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legolesőbb üzem!

Tűzveszély kizárva!

Malomépítészeti: Új fűgörszkek, minden e szakmába vágó gép gyártása. Teljes műszaki berendezések.

Különlegesség: Legújabb szerkezetű csavaros és szabad. víznyomású borsajtók.

Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató és kaszáló gépek magyarországi kizárólagos képviselője.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Kivánatra minden szükségletre külön költségvetés.

Hirdetések

felvételnek

a

kiadóhivatalban

Erzsébet-tér

6. SZ.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szabad. viharmentes

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly

Bécs, III., Hauptstr. 120, saját házában.

Kivánatra ingyen próba, mintakönyv prospektus.

Főraktár: WINKLE GYULA, Ujvidék.

Kronsteiner-féle új zománc. Homlokzat-festéke hatásos. védve.

Ötven különböző minta, vízzel keverhető, mosható viharmentes tűzálló, zománcozott csak egyszerű mázolás. Jobb, mint az olajfesték. Évek során szállítja cs. és kir. uradalmak, katonai és civilintézeteknek, vasutaknak stb. Minden résztvevő kiállításon első díjjal jutalmazva. Legolesőbb festék homlokzatokra, belterületre, különösen iskolák, kórházak, templomok, kaszárnyákhoz stb és mindenféle más tárgyhoz. Egy négyzetméter ára 2 1/2 kr. Meglepo eredmény. Homlokzat-festék, viharmentes, mészben oldható, 49 minta olajfestékekkel azonos Kgr.-ja 12 kr.-tól följebb,